

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

DE HEER VAN POURCEAUGNAC

Een blijspel in twee actes

door

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2016
Nr.2545

PERSONAGES

(4à7 dames – 6à9 heren)

De Heer van Pourceaugnac, oudere man.

Mevr. Oronte, vrouw van middelmatige leeftijd.

Juliette, dochter van Oronte.

Eraste, minnaar van Juliette.

Nerine, kamermeisje van Juliette.

Sganarelle, jongeman, schelm.

Dokter (m/vr).

Apotheker (m/vr).

Boerin.

Advocaat (m/vr).

Gerechtsdienaar.

Eerste politieman.

Tweede politieman.

DECOR

Zwarte doeken met langs beide zijden één klein balkon.

In het midden een hangende lantaarnlamp met gekleurde linten (symboliek: paal).

Voor de lamp een witte zitbank.

Belichting: 75% met rood roze gloed (avondrood)

E E R S T E A C T E

(Muziek (valse musette, accordeon)Iedereen op de scène (fond), behalve Oronte en Pourceaugnac, staat te keuvelen met een glas in de hand. Een verteller komt de volgende verzen citeren vooraan de scène. Achtergrond muziek (valse musette))

VERTELLER : Dit spel stelt U in staat te weten

Hoe een moeder schijnt te vergeten
dat als twee verliefden elkaar beminnen
Alles doen om die liefde voor zich te winnen

Weldra zal hier op het plein
Bedrog in veelvoud meester zijn
Met een dokter advocaat en apotheker
Maken wij het hart van de grijsaard weker

Met listen zullen jongelui proberen
De liefde uit het hart te weren
Van een hautaine provinciaalse man
Die denkt dat in de liefde alles kan

Laat de dag de nacht verdrijven
Laat de liefde brandend blijven
Geen water blust dit brandend vuur
Tussen twee jongen mensen o zo puur

(Ondertussen zijn alle acteurs van de scène verdwenen en komt het daglicht op (100% toneellicht) terwijl de verteller de scène verlaat en de muziek langzaam verdwijnt.)

Muziek hardop (Arno: Putain, Putain...).

(Juliette komt op op het ritme van de muziek, kijkt het huis van Eraste binnen langs de terrasopening, kijkt achterin cour, komt terug naar haar huis jardin en gaat binnen. Op het terras cour verschijnt Eraste en roept Juliette die verschijnt terras jardin en werpen elkaar beproefde handkussen toe.)

ERASTE : *(roept)* Pas op, je moeder. *(Beiden verdwijnen in het huis.)*

(Mevr. Oronte komt in de deuropening (jardin). Vegend met borstel en rondkijkend, cour achter gaan kijken in de straat, terug in huis om hoed en handtas te nemen.)

ORONTE : *(kijkt in huis en roept)* Juliette zet die muziek wat stiller... Juliette!!!...

JULIETTE : *(komt op balkon met transistor)* Wat zegt u?

ORONTE : Zet die muziek in `s hemelsnaam stiller... Oh

(muziek stiller en Juliette: af in huis. Mw. Oronte gaat fond scène af in richting cour. Eraste gaat snel naar het huis van Juliette en roept. Deze komt buiten op terras.)

JULIETTE : Wacht ik kom! *(Ze komt op uit het huis gevolgd door Nerine. Eraste kust Juliette.)* Eraste! Laten we toch voorzichtig zijn. Ik ben bang dat zij ons hier samen betrapt en dan is alles verloren. Je weet dat mijn moeder mij verboden heeft geheime afspraken te maken.

ERASTE : Er is niemand in de omtrek te bespeuren, waar ik ook kijk.

JULIETTE : Nerine, blijf jij zolang op de uitkijk staan en waarschuw mij als er iemand aankomt.

NERINE : Verlaat u maar geheel op mij en zegt u rustig wat u elkaar te zeggen hebt. Neemt vooral geen blad voor de mond.

JULIETTE : Heb je nog steeds niets kunnen verzinnen om onze toekomst wat

rooskleuriger te maken? Denk je dat het je zal lukken om dat afschuwelijke huwelijk, dat mijn moeder zich in het hoofd heeft gehaald, zo te dwarsbomen, dat zij er uit zichzelf van zal terugkomen?

ERASTE : Wij zijn er in ieder geval druk mee doende, en we hebben een aantal middeltjes bedacht om haar dwaze plan te doorkruisen.

NERINE : (*komt aanhollen vanuit fond cour, tegen beide*) Maak dat jullie wegkomen! Uw moeder is in aantocht.

JULIETTE : Ah! Vlug ieder een kant op!

NERINE : Nee, nee, nee blijft u maar, ik heb mij vergist. (*terug af fond*)

JULIETTE : Alsjeblieft, Nerine, maak ons niet nodeloos aan het schrikken.

ERASTE : Ah, lieve Juliette, wij hebben een onuitputtelijk aantal valstrikken gespannen waar onze brave ziel uit de provincie als het ware maar hoeft in te tippelen om er nooit meer uit te geraken. Geniet van de verrassing van het onverwachte, zoals je geniet van een schouwspel waarvan je de inhoud en de intriges nog niet kent. Weet dat we ons geen enkele kans zullen laten ontglippen om onze onderneming te laten slagen en ons arme slachtoffer op ieder ogenblik en elke manier om de tuin te leiden. Weet ook dat de algehele leiding berust bij onze benijdenswaardige bedriegers Nerine en Sganarelle.

NERINE : (*komt op cour fond*) Daar komt onze onvolprezen Napolitaan, hopelijk met nieuws.

SGANARELLE : (*Buiten adem vanuit cour achter.*) Hij komt eraan, hij komt eraan, ik heb hem gezien. Zijn wagen staat hier een eind vandaan voor een restaurant. Ik heb hem meer dan een half uur gadegeslagen waar hij zat te ontbijten. Ik heb hem zijn brood zien eten. Oh! De grove manier waarop hij zijn brood in de melk dompelde, zulke korsten brood, zo plomp en de manier waarop hij dat alles naar binnen schrokte, zo brutaal, zo barbaars, zo provinciaals. Ik ken hem al helemaal van buiten, zijn uiterlijk, zijn kleding zo laag bij de gronds, zo lomp. En wat zijn hoofd betreft moet ik u waarschuwen dat er in zo'n leeghoofd niet veel verstand kan zitten. Waar haalt uw moeder het in haar hoofd u te willen laten trouwen met mijnheer de Pourceaugnac uit Limoges, die zij nog nooit gezien of gesproken heeft en die hier met zijn sjieke slee even zal langs komen om u van ons weg te

kapen waar we bij staan. En dat alles omdat er gezegd wordt dat hij rijker zou zijn dan onze Eraste die u oprecht liefheeft. Is iemand als u soms voorbestemd om een heertje uit de provincie te trouwen? Als hij zin heeft om te trouwen, waarom trouwt hij dan geen juffrouw uit Limoges,... de Pourceaunac... poeh ... alleen al de naam "de Pourceaunac" is in staat mij misselijk maken. Maar dat is toch niet mogelijk!! Dit druist in tegen alle wetten van de kuisheid. Ah! We zullen hem zo te pakken nemen, we zullen hem in het zonnetje zetten zodat hij nog vóór hij goed en wel hier is, weer met hangende pootjes naar zijn dorp in de provincie afzakt, mijnheer de Pourceaunac. Wij kunnen doen en laten met hem waar we zin in hebben, want het is een man die overal intrapt.

ERASTE : Echt Sganarelle?

SGANARELLE : Ah! Ik vergis me nooit.

NERINE : Ja! Daar staat een kenner van de mensheid. Uw zaak zou niet aan bekwaamere handen kunnen worden toevertrouwd. Hij is een held die zijn schouders en zijn rug dagelijks blootstelt aan slagen om anderen uit de vreselijkste moeilijkheden te halen. Ik weet niet hoeveel bedrieglijke listjes hij uit pure liefde voor zijn medemens heeft uitgevoerd.

SGANARELLE : Kom kom, al die lofuitingen maken mij verlegen. Met meer recht zou ik de zeldzaamheid van de door jou uitgevoerde meesterwerken kunnen roemen. Voor de manier waarop je, met Gods hulp, zo vals wist te spelen met het kaarten dat de kaarten zelf van schaamte begonnen te blozen. De manier waarop je, de goederen die jou toevertrouwd werden, wist te verduisteren en verkopen voor grof geld.

NERINE : Dat zijn enkel een paar kleinigheden, niet waard om vernoemd te worden. Jij maakt me helemaal verlegen.

SGANARELLE : Ah, de bescheidenheid van vrouwen! Ik vertrouw ze voor geen goud. Je bent om op te eten... Ah was ik maar kleermaker geworden!

NERINE : Waarom kleermaker?

SGANARELLE : Dan zou ik de maten mogen nemen van een zo liefvallig wezen als jij Juliette.

NERINE : Ik dacht dat jij niet voorbestemd was voor het huwelijk.

SGANARELLE : Als ik ooit trouw, trouw ik met een weduwe met veel geld en maar één oog.

ERASTE : Waarom één oog

SGANARELLE : Die gaat eerder dood dan de anderen want die heeft maar één venstertje om te sluiten. Maar nu ter zake. *(Tot Eraste)* In de eerste plaats moeten wij zo snel mogelijk onze Provinciaal ontvangen, terwijl jij ervoor zorgt dat de andere deelnemers aan ons spel zich gereed houden voor hun entree. En u, juffrouw vergeet niet uw rol te spelen. En denk eraan, tegenover uw moeder te doen alsof u het eens bent met haar beslissingen zodat zij tegenover ons geen argwaan koestert.

JULIETTE : Aan mij zal het niet liggen, ik zal mijn rol voorbeeldig spelen.

ERASTE : En als al onze pogingen tegen alle verwachtingen in zouden stranden? Wat dan Juliette?

JULIETTE : Dan openbaar ik aan mijn moeder mijn oprechte gevoelens.

ERASTE : En wanneer zij, ondanks die oprechte gevoelens, haar plan voor het huwelijk eens doorzet?

JULIETTE : Dan ga ik in het klooster.

ERASTE : En als zij zich daarvan niets aantrekt en je toch dat huwelijk wil laten sluiten?

JULIETTE : Wat wil je dat ik daarop antwoord?

ERASTE : Wat ik graag horen wil, natuurlijk.

JULIETTE : En wat is dat?

ERASTE : Dat liefde alles overwint, en dat niemand, zelfs niet je moeder, je ervan kan weerhouden met mij te trouwen.

SGANARELLE : Kijk daar komt onze man, ziezo, en nu aan het werk.

NERINE : Ah! Wat ziet hij er uit! *(af in huis Oronte)*

(Juliette en Eraste af in hun respectievelijke huis.)

POURCEAUGNAC : *(zich omdraaiend sprekend tegen mensen off scène cour achter.)*
Wat?... Wat willen jullie van me? Naar de hel met jullie stad. Sta me zo niet aan te gapen! *(Op, mompelend.* Geen stap kun je hier verzetten of je komt een

plompe ezel tegen, een uilskuiken, of een onnozel vrouwmens dat je staat aan te gapen! Klotevolk! (*Terug naar fond.*) Laat de mensen rustig voorbijgaan zonder dat je ze in hun gezicht staat uit te lachen...

SGANARELLE : (*Sprekend tegen de mensen fond, achter Pourceaugnac.*) Wat is er aan de hand, wat heeft dat te betekenen, tegen wie hebt u het? Is dat een manier om de mensen fatsoenlijk te ontvangen?

POURCEAUGNAC : (*publiek*) Dat is tenminste een redelijk mens, die daar staat.

SGANARELLE : (*fond*) Wat is dat voor een manier van optreden! Wat hebben jullie iemand uit te lachen?

POURCEAUGNAC : Juist. (*publiek*)

SGANARELLE : Ziet meneer er soms belachelijk uit?

POURCEAUGNAC : Ja.

SGANARELLE : Is meneer anders dan anderen?

POURCEAUGNAC : Ben ik krom of gebocheld?

SGANARELLE : Weet je wie je voor je hebt?

POURCEAUGNAC : Goed gesproken.

SGANARELLE : Een respectabel mens.

POURCEAUGNAC : Juist. En van de provinciale adel.

SGANARELLE : Een man met geest.

POURCEAUGNAC : Die aan de universiteit gestudeerd heeft (*publiek*) maar weliswaar niet geslaagd is.

SGANARELLE : Die ons teveel eer aandoet door deze stad te bezoeken.

POURCEAUGNAC : Zo is het.

SGANARELLE : Meneer is niet in het minst belachelijk.

POURCEAUGNAC : Volstrekt niet.

SGANARELLE : En wie meneer uitlacht, krijgt met mij te doen.

POURCEAUGNAC : Mijnheer, ik ben u oneindig veel verplicht.

SGANARELLE : Het spijt me, mijnheer, dat iemand zoals u op dergelijke manier ontvangen wordt. Ik vraag u vergeving uit naam van onze stad.

POURCEAUGNAC : (*afwimpelend*) Oh... kom... kom

SGANARELLE : Ik heb u gezien vanmorgen in het restaurant bij uw ontbijt. Toevallig

zag ik de gratie waarmee u uw ontbijt nuttigde, en de manier waarop u uw brood at, wekte mijn vriendschap voor u op. Omdat ik weet dat u nog nooit in deze stad bent geweest, en hier dus totaal vreemd bent, verheugt het mij dat ik u toevallig tegen het lijf moest lopen en daarom offer ik u mijn diensten aan.

POURCEAUGNAC : U bent werkelijk al te goed.

SGANARELLE : Ik zei u al, vanaf het moment dat ik u zag, voelde ik een soort verwantschap, een onbewuste gehechtheid aan u.

POURCEAUGNAC : Oh...!

SGANARELLE : Uw uiterlijk deed mij sympathiek aan.

POURCEAUGNAC : Ah...!!! (*neus snuiten met veel lawaai*)

SGANARELLE : Ik meende iets beschaafds in u te herkennen.

POURCEAUGNAC : Je meent het niet

SGANARELLE : Iets beminnelijks.

POURCEAUGNAC : Ah!! Ah!!

SGANARELLE : Iets bevalligs.

POURCEAUGNAC : Ah!! Ah!!

SGANARELLE : Iets zachts.

POURCEAUGNAC : Ah!! Ah!!!

SGANARELLE : En toch iets majestueus.

POURCEAUGNAC : Ah!!!! Ah!!!!!

SGANARELLE : Iets vrijmoedigs en rondborstigs.

POURCEAUGNAC : Ah!!! Ah!!!

SGANARELLE : Ik verzeker u, u dwingt iemands eerbied af.

POURCEAUGNAC : U overdrijft.

SGANARELLE : Ik meen het, uit de grond van mijn hart.

POURCEAUGNAC : Ik twijfel er niet aan.

SGANARELLE : Als u mij zou kennen dan zou u weten dat ik iemand ben die door en door betrouwbaar is.

POURCEAUGNAC : Daar ben ik van overtuigd.

SGANARELLE : Die absoluut niet in staat is te veinzen.

POURCEAUGNAC : Dat wil ik geloven

SGANARELLE : U kijkt naar mijn kleren? Die zijn wat anders dan wat men gewoonlijk draagt. Ik ben immers Napolitaan en ik probeer mijn nationale gevoel wat hoog te houden ziet u, Napolitaan in kleren en oprechtheid.

POURCEAUGNAC : Dat is goed wat mij betreft. Ik heb gemeend mij te moeten houden aan wat de mode ons voorschrijft in de provincie.

SGANARELLE : Om eerlijk te zijn u hebt veel smaak. A propos, hebt u al onderdak gevonden?

POURCEAUGNAC : Nee, ik was juist op weg er een te zoeken.

SGANARELLE : Het zou mij een genoegen zijn u te mogen vergezellen, ik moest juist die kant uit. *(beiden naar fond neigen)*

ERASTE : *(op)* Maar nee, hoe is het mogelijk. Wat een toeval u hier te ontmoeten! Mijnheer de Pourceaugnac! Wat een verrassing, wat een plezier om u te ontmoeten. Wat! Ik geloof dat u zich mij niet meer herinnert? Nee, maar herkent u mij niet?

POURCEAUGNAC : Pardon... Eh... Mijnheer eh....

ERASTE : Is het mogelijk dat vijf of zes jaar mij uit uw geheugen hebben weggewist? U herkent de beste vriend van de de Pourceaugnac's niet meer.

POURCEAUGNAC : Neem u mij niet kwalijk mijnheer. *(terzijde naar publiek)* Echt, ik weet niet wie dat is.

ERASTE : In heel Limoges is er geen de Pourceaugnac die ik niet ken, van de grootste tot de kleinste. Komt mijn gezicht u niet bekend voor?

POURCEAUGNAC : Ja... toch wel. *(naar publiek)* Helemaal niet.

ERASTE : Herinnert u zich niet meer hoe wij samen dronken, wijn, bier... kleintjes... ah... zalig. Hoe heette die man weer, in Limoges, waar de drank bijna niks kostte?

POURCEAUGNAC : Kleine Jean.

ERASTE : Ja die was het en hoe heette die laan ook weer waar men in Limoges altijd plezierig kon wandelen?

POURCEAUGNAC : De Parklaan?

ERASTE : Juist de Parklaan. Wat hebben we daar niet afgewandeld tegen het vallen van de avond. Dat moet u zich toch herinneren.

POURCEAUGNAC : Iets, heel vaag.... *(naar Sganarelle)* Ik weet er niets meer van.

SGANARELLE : Maar je kunt je toch niet meer alles herinneren. Er zijn duizend dingen die je zomaar, pcht, door het hoofd gaan.

ERASTE : Maar laat mij u toch groeten (omhelzen) goeie, goeie vriend, zodat wij onze vriendschapsbanden van vroeger weer verstevigen.

SGANARELLE : Die meneer houdt veel van u.

ERASTE : Maar vertel mij... hoe is het met uw familie?... Hoe gaat het met mijnheer... eh... uw... eh... oh zo'n prachtig mens... eh....?

POURCEAUGNAC : Mijn broer, de notaris?

ERASTE : Ja!

POURCEAUGNAC : Oh, zo gezond als een vis.

ERASTE : Fantastisch. En hoe is het met die mijnheer uw... eh... die altijd zo goed gehumeurd is die... eh....?

POURCEAUGNAC : Mijn neef, de burgemeester?

ERASTE : Juist ja.

POURCEAUGNAC : Nog altijd even vrolijk en vol grappen.

ERASTE : Dat doet mij plezier.... En mijnheer uw oom....?

POURCEAUGNAC : Ik heb geen oom.

ERASTE : Maar destijds had u toch een...

POURCEAUGNAC : Geen oom maar een tante!

ERASTE : Natuurlijk, die bedoelde ik, mevrouw uw tante, hoe is het met haar?

POURCEAUGNAC : Zes maanden geleden gestorven.

ERASTE : Vreselijk en zo'n goed mens.

POURCEAUGNAC : En dan hebben we nog mijn neef, de kanunnik, die verleden maand bijna overreden was door een bus vol nonnen.

ERASTE : Dat zou jammer geweest zijn.

POURCEAUGNAC : Kent u hem ook?

ERASTE : Maar natuurlijk! Hoe zou ik hem niet kennen, die grote goed gebouwde kanunnik.

POURCEAUGNAC : Niet zo groot.

ERASTE : Maar toch goed gebouwd.

POURCEAUGNAC : Ja zo tussen de twee.

ERASTE : Is hij niet uw neef?

POURCEAUGNAC : Ja

ERASTE : De zoon van uw broer of zuster?

POURCEAUGNAC : Inderdaad.

ERASTE : Kanunnik van de kerk van... hoe heette die kerk ook weer?

POURCEAUGNAC : De kerk van Saint-Etienne.

ERASTE : Die was het. Hij was een goed mens.

POURCEAUGNAC : Hij noemt mijn hele familie op! (naar Sganarelle)

SGANARELLE : Hij kent ze beter dan u zelf.

POURCEAUGNAC : U moet wel heel lang in onze stad vertoefd hebben.

ERASTE : Twee volle jaren.

POURCEAUGNAC : Was u er ook toen mijn neef dat feestje gaf, ter ere van zijn benoeming?

ERASTE : Natuurlijk, ik was een van de eersten uitgenodigd.

POURCEAUGNAC : Was me dat een feest.

ERASTE : Ongelooflijk.

POURCEAUGNAC : En de maaltijd, eenvoudig maar goed.

ERASTE : Succulent.

POURCEAUGNAC : Was u er ook nog toen ik die vechtpartij had met die onnozele beroepsmilitair?

ERASTE : Natuurlijk.

POURCEAUGNAC : Maar hij heeft zijn bekomst gekregen, hij gaf me een klap en ik gaf er hem twee terug!

ERASTE : En toen hebben wij u opgeraapt. U begrijpt wel dat ik niet kan toestaan dat u ergens anders uw intrek neemt dan bij mij.

POURCEAUGNAC : Dat is vriendelijk, zeer vriendelijk.

ERASTE : U weigert toch niet?

POURCEAUGNAC : Uw goedheid is te...

ERASTE : Kom, geen complimenten. Mijn huis is uw huis.

SGANARELLE : (*tegen Pourcegnac*) Nu hij er zo op aandringt, geloof ik dat u niet kunt weigeren.

ERASTE : Waar is uw bagage?

POURCEAUGNAC : Die is in mijn auto achtergebleven.

ERASTE : Ik zal ze door iemand laten halen.

POURCEAUGNAC : Nee doet u geen moeite, ik haal ze zelf wel. Dit om te voorkomen dat ik bedrogen wordt.

SGANARELLE : Zeer verstandig.

ERASTE : Dat hebt u zeer juist gezien. U hebt een zeer goede kijk op de mensen.

SGANARELLE : Ik zal met mijnheer meegaan, om hem daarna tot aan uw huis te brengen.

(Sganarelle en Pourcegnac af.)

ERASTE : Graag. Ik zal hier nog enkele instructies geven en straks zie ik u hier terug.
(Apotheker op.) Ik neem aan dat u de dokter bent, aan wie ik een boodschap heb laten bezorgen?

APOTHEKER : Nee mijnheer ik ben de dokter niet, ik ben slechts apotheker, een onwaardig apothekertje.

ERASTE : En de dokter, is die thuis?

APOTHEKER : Ja, die is bezig. Zal ik zeggen dat u er bent?

ERASTE : Nee. Doet u dat niet. Ik wacht wel tot hij komt. Ik heb een patiënt voor hem, ziet u, als het ware een bloedverwant, niet helemaal normaal, een beetje gestoord, en we zouden hem graag genezen voor dat hij trouwt.

APOTHEKER : Ah ja! Ik weet ervan, ik was juist bij haar toen deze zaak besproken werd. U had zich tot geen betere dokter kunnen wenden, zeer goed in de medicijnen en de regels der geneeskunst. Zij wijkt nooit af, nooit, zij volgt altijd de grote lijn, alleen de grote lijn.

ERASTE : Daar heeft zij gelijk in.

APOTHEKER : Ik zeg dit niet omdat wij vrienden zijn, maar men zou louter om zijn plezier ziek zijn om door haar behandeld te worden. Als ik ziek was, zou ik liever bij haar willen doodgaan, dan bij een ander beter te worden. Zij volgt die lijn die behoort tot een hogere orde waarmee het een genoeg is te sterven onder haar

behandeling. In dat geval hebben de erfgenamen u nooit iets te verwijten.

ERASTE : Dat is een grote troost, als men eenmaal overleden is.

APOTHEKER : Het geeft je een gevoel van rust, van kalmte, maar troost u, haar behandeling is doeltreffend, voortvarend zelf. Zij gaat niet treuzelen, maar maakt voort met de zieke, als hij toch dood moet, dan gaat het bij haar het vlugst.

ERASTE : Inderdaad, ik hou ook van opschieten.

APOTHEKER : U hebt gelijk. Het is zo'n goed mens, zo medelevend. Kijk, gisteren waren we bij een stervende op bezoek en net waren we binnen of zij ging ernaast liggen op het bed om haar inspiratie op de zieke over te brengen. Het was erg ontroerend.

ERASTE : Ongetwijfeld.

APOTHEKER : Ze heeft drie van mijn kinderen behandeld... in drie dagen waren ze dood... Bij een ander zouden ze minstens vier maanden gesukkeld hebben.

ERASTE : Wat vriendschap toch kan betekenen.

APOTHEKER : Nu heb ik nog twee kinderen waarvoor zij zorgt alsof het haar eigen kinderen waren,... ik hoef me nergens mee te bemoeien. Als ik na een week thuis kom van zakenreis, zie ik tot mijn verbazing dat ze de ganse week opgenomen waren in het ziekenhuis voor allerlei onderzoeken voor het geval ze iets zouden krijgen.

ERASTE : Het is een zorgzame vrouw, zeer zorgzaam.

APOTHEKER : Daar komt ze, daar komt ze.

(Beiden gaan open. Dokter op met boerin in de fond al pratend. Bla...bla...bla...)

BOERIN : Mevrouw, zo kan het niet langer, ik heb meer en meer pijn in mijn hoofd.

DOKTER : Maar dat kan toch niet. Volgens Galenus hebt u geen pijn in het hoofd maar in de milt.

BOERIN : En toch doet mijn hoofd pijn.

DOKTER : *(stomp in de milt)* Zo, nu gaat u de pijn wat lager voelen en kom over een paar dagen terug.

BOERIN : Ik heb ook al zes maanden de buikloop.

DOKTER : Prachtig, dat kuist van binnen.

BOERIN : En mijn vader wordt iedere dag zieker en zieker.

DOKTER : Zeer goed. Dat bewijst dat hij nog niet genezen is. Hoeveel bloedonderzoeken heeft hij al gehad?

BOERIN : De laatste drie weken iedere dag en hij wordt maar niet beter.

DOKTER : Juist. Dat wil zeggen dat de ziekte niet in zijn bloed zit.... We gaan hem drie weken purgeren om te zien of de ziekte nergens anders zit.

BOERIN : En als dat niet helpt dokter?

DOKTER : Wrijf hem dan in met mosterd en over een dag of twee kom ik hem thuis bezoeken. Als hij voor die tijd is doodgegaan verwittig mij dan want het is zonde van mijn tijd om voor niets te komen. Het is duizend frank.

BOERIN : Wablief?

DOKTER : Het is tweeduizend frank voor de consultatie..... Dank u.

(Boerin betaald en gaat al mopperend af.)

ERASTE : Mevrouw, ik ben diegene die u enige dagen geleden een bericht gezonden heb over een niet geheel normaal familielid behept met een kleine geestesafwijking.

DOKTER : Ach zo en waar is de patiënt? Gelukkig dat u mij verwittigd hebt zodat ik deze nacht mijn lectuur heb kunnen raadplegen om zijn ziektebeeld zo goed mogelijk te kunnen uitrafelen.

(Pourcegnac achteraan op.)

ERASTE : Kijk, dat is hem. Goedendag mijnheer. *(hem terzijde nemend)* Ik moet onverwacht een zaak afwikkelen, die mij verplicht u een ogenblik alleen te laten. Daar staat de vrouw aan wiens zorgen ik u toevertrouw en die beloofd heeft u naar haar beste kunnen te ontvangen.

DOKTER : Mijn beroepseer verplicht mij daartoe. U kunt mij helemaal vertrouwen.

POURCEAUGNAC : Het lijkt mij een keurige vrouw. *(tot publiek)*

DOKTER : Ik beloof u dat ik mijnheer aan een methodisch onderzoek zal onderwerpen